

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 12. februārī
(OR. en)

5186/21

**Starpiestāžu lieta:
2018/0235 (NLE)**

**RECH 10
COMPET 15
ATO 4
CADREFIN 11**

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: PADOMES LĒMUMS, ar kuru groza Lēmumu 2007/198/*Euratom*, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības

---

PADOMES LĒMUMS (*Euratom*) 2021/...

(... gada ...),

**ar kuru groza Lēmumu 2007/198/*Euratom*,
ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un
kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 47. panta trešo un ceturto daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Nolīgumu par *ITER* Starptautiskās kodoltermiskās enerģijas organizācijas izveidi *ITER* projekta kopīgai īstenošanai¹ ("*ITER* nolīgums") 2006. gada novembrī parakstīja *Euratom*, Ķīna, Indija, Japāna, Dienvidkoreja, Krievijas Federācija un Amerikas Savienotās Valstis. *Euratom*, kas saskaņā ar *ITER* nolīgumu ir uzņēmējpusē, ir uzņēmusies vadošo lomu šajā projektā.
- (2) Ar Lēmumu 2007/198/*Euratom*² Padome izveidoja Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (*Fusion for Energy*) ("*Kopuzņēmums*"), lai sniegtu *Euratom* ieguldījumu *ITER* Starptautiskajā kodolsintēzes enerģijas organizācijā un plašākas pieejas darbībās, ko veic kopīgi ar Japānu, un sagatavotu un koordinētu darbību programmu, gatavojoties demonstrējumu kodolsintēzes reaktora un ar to saistīto objektu būvniecībai.

---

¹ OV L 358, 16.12.2006., 62. lpp.

² Padomes Lēmums 2007/198/*Euratom* (2007. gada 27. marts), ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 90, 30.3.2007., 58. lpp.).

- (3) Lēmuma 2007/198/*Euratom* 5. pantā noteikts, ka Kopuzņēmumam ir jābūt atsevišķam finanšu nolikumam, kura pamatā ir Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1271/2013¹ principi un kurā var būt atkāpes no minētās deleģētās regulas, ja tas vajadzīgs Kopuzņēmuma īpašu darbības apstākļu dēļ un iepriekš apspriežoties ar Komisiju. Kopuzņēmuma finanšu nolikuma IV sadaļa reglamentē budžeta izpildi.
- (4) Lēmumā 2007/198/*Euratom* bija paredzēts bāzes finansējums, ko uzskatīja par vajadzīgu Kopuzņēmumam, kā arī *Euratom* orientējošais kopējais ieguldījums minētajā summā, kas ir jādara pieejams no Kopienas pētniecības un mācību programmām, kuras pieņemtas, ievērojot Līguma 7. pantu, vai ar citu Padomes pieņemtu lēmumu.

---

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1271/2013 (2013. gada 30. septembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 208. pantā (OV L 328, 7.12.2013., 42. lpp.).

- (5) Lēmums 2007/198/*Euratom* tika grozīts ar Padomes Lēmumu 2013/791/*Euratom*¹, lai ļautu finansēt Kopuzņēmuma darbības visā Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013² noteiktās 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas laikā.
- (6) 2016. un 2017. gadā *ITER* padomes atbalstu guva jauns *ITER* projekta pamatscenārijs, kas tika sagatavots kā daļa no projekta pārvaldības uzlabojumiem. Pēc tam tas tika izmantots, lai aplēstu Kopuzņēmuma finansējuma vajadzības. Jaunā pamatscenārija atjauninātajā grafikā ir paredzēts, ka "Pirmās plazmas" posms tiks sasniegts 2025. gada decembrī un ka ekspluatācija pilnā apjomā, izmantojot deitērija-tritija degvielu, sāksies 2035. gadā. Minētajā grafikā nav ietverti neparedzēti gadījumi, un tādējādi tiek pieņemts, ka visi galvenie riski ir jāmazina.

---

¹ Padomes Lēmums 2013/791/*Euratom* (2013. gada 13. decembris), ar kuru groza Lēmumu 2007/198/*Euratom*, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 349, 21.12.2013., 100. lpp.).

² Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

- (7) Padome 2018. gada 12. aprīlī atkārtoti apstiprināja, ka *Euratom* joprojām apņemas arī turpmāk rīkoties *ITER* projekta sekmīgai pabeigšanai, un pilnvaroja Komisiju *Euratom* vārdā *ITER* padomes sanāksmē ministru līmenī apstiprināt jauno *ITER* projekta pamatscenāriju. Vienlaikus Padome lūdza, lai Kopuzņēmums turpinātu veikt savus ziņošanas un pārskatīšanas pienākumus saskaņā ar Padomes 2010. gada 12. jūlija secinājumiem un veiktu regulārus neatkarīgus novērtējumus par *ITER* progresu, īpašu uzmanību pievēršot veikumam un projekta vadībai, tostarp izmaksu ierobežošanai, projekta grafika kontrolei, kā arī riska pārvaldībai.
- (8) Šis lēmums ļaus panākt sinerģiju un komplementaritāti ar kodolsintēzes pētniecības darbībām, ko finansē ar *Euratom* pētniecības un mācību programmu. *ITER* sekmīgā būvniecība un darbība ir būtiski Eiropas kodolsintēzes attīstības plāna posmi, ko apstiprinājuši visi kodolsintēzes pētniecībā iesaistītie dalībnieki Eiropā.
- (9) Eiropas Parlaments un Padome daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, kas noteikta Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093¹ ("2021.–2027. gada DFS"), noteica, ka *Euratom* saistību maksimālais līmenis attiecībā uz *ITER* ir 5 614 000 000 EUR faktiskajās cenās.
- (10) Pilnībā respektējot dalībvalstu tiesības lemt par savu energoresursu struktūru, darbības saskaņā ar šo lēmumu var veicināt Eiropas kodolsintēzes attīstības plāna mērķu sasniegšanu.

---

¹ Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.).

- (11) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu¹ 22. un 23. punktu, *ITER* ir nepieciešams izvērtēt, pamatojoties uz informāciju, kas savākta, izmantojot īpašas uzraudzības prasības, vienlaikus izvairoties no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga. Attiecīgā gadījumā šīs prasības varētu ietvert izmērāmus rādītājus, pēc kuriem izvērtē *ITER* ietekmi. Komisijas veikto izvērtēšanu secinājumi būtu jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. Ja *ex post* un starpposma izvērtēšanas tiek veiktas laikā tuvu viena otrai, abas izvērtēšanas vajadzētu spēt apvienot vienā izvērtēšanā, kas aptver visu apvienoto periodu.

---

¹ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (12) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046¹ ("Finanšu regula"), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013² un Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95³, (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96⁴ un (ES) 2017/1939⁵ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

³ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁴ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁵ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

Saskaņā jo īpaši ar Regulām (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūvē iesaistītās trešās personas.

- (13) Šim lēmumam būtu jānodrošina Savienības finansējuma pamanāmība, sniedzot saskaņotu, efektīvu un samērīgu mērķorientētu informāciju dažādām auditorijām, tostarp medijiem un sabiedrībai.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

- (14) Lēmums 2007/198/*Euratom* ir jāgroza, lai 2021.–2027. gada laikposmā no Eiropas Savienības vispārējā budžeta varētu finansēt Kopuzņēmuma darbības un ar to saistītās Komisijas darbības.
- (15) Lai nodrošinātu *ITER* projekta sekmīgu pabeigšanu un nepārtrauktību atbalsta sniegšanā attiecīgajā politikas jomā no 2021.–2027. gada DFS sākuma, šis lēmums būtu jāpieņem ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra un tam būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā.
- (16) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Lēmums 2007/198/*Euratom*,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2007/198/*Euratom* groza šādi:

1) lēmuma 4. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. *Euratom* orientējošais ieguldījums Kopuzņēmumā 2021.–2027. gada laikposmam, tostarp ar to saistītie atbalsta izdevumi, kas minēti 4. punktā, tam pašam laikposmam, ir 5 614 000 000 EUR faktiskajās cenās.";

b) pievieno šādu punktu:

"4. Šā panta 3. punktā minētā summa var ietvert arī izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanu, pārraudzību, kontroli, revīziju, izvērtēšanu un citām darbībām, un izdevumus, kas vajadzīgi šā lēmuma pārvaldībai un īstenošanai, ieskaitot administratīvos izdevumus, kā arī tā mērķu sasniegšanas izvērtēšanu. Tā var ietvert arī izdevumus, kas saistīti ar pētījumiem un ekspertu sanāksmēm, un izdevumus, kas saistīti ar tādiem informācijas tehnoloģiju tīkliem, kuri galvenokārt paredzēti informācijas apstrādei un apmaiņai, ieskaitot korporatīvus informācijas tehnoloģiju rīkus un citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kas vajadzīgi saistībā ar šā lēmuma pārvaldību.";

- 2) lēmuma 5.b pantu svīturo;
- 3) iekļauj šādu pantu:

"5.c pants

Izvērtēšana

1. Šā lēmuma īstenošanas izvērtēšanas veic regulāri un savlaicīgi, lai to rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā.
2. Tiklīdz ir pieejama pietiekama informācija par šā lēmuma īstenošanu 2021.–2027. gada laikposmā, Komisija veic šā lēmuma īstenošanas starpposma izvērtēšanu, bet ne vēlāk kā 2024. gadā.
3. Šā lēmuma īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc 4. panta 3. punktā norādītā laikposma beigām, Komisija veic šā lēmuma īstenošanas galīgo izvērtēšanu.
4. Saskaņā ar šo pantu veikto izvērtēšanu secinājumus kopā ar saviem apsvērumiem Komisija dara zināmus Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.";

4) iekļauj šādu pantu:

"5.d pants

Komunikācija, pamanāmība un publicitāte

1. Kopienas līdzekļu saņēmēji atzīst minēto līdzekļu izcelsmi un nodrošina Savienības līdzekļu pamanāmību, jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā, sniedzot saskaņotu, efektīvu un samērīgu mērķorientētu informāciju dažādām auditorijām, tostarp medijiem un sabiedrībai.
2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar šo lēmumu, darbībām, ko veic, ievērojot šo lēmumu, un gūtajiem rezultātiem. Šim lēmumam piešķirtie finanšu resursi veicina arī korporatīvo komunikāciju par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl minētās prioritātes ir saistītas ar 1. pantā minētajiem mērķiem."

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
